

GÖNYŰ KÖZSÉG

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ

Msz.:Rp.I.241-10

GÖNYŰ KÖZSÉG

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ

Felelős tervezők:

Kalmár Ágnes

 településtervező
 városépítési és városgazdálkodási
 szakmérnök

Településrendezés

Tervezői névjegyzék szám.: TT 08-0479

Pekkerné Szabó Piroska

 okl. táj- és kertépítész
 okl. táj- és környezetrendezési szakmérnök
 táj- és kertépítész vezető tervező

Tájrendezés, környezetalakítás

Tervezői névjegyzék szám.: TK-08-0073

Szabó Lilla

okl. településmérnök

Településrendezés

Ferenczi Huba

okl. gépészmérnök

Közműrendszer

Tervezői névjegyzék szám: TE-T08-0253

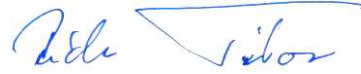
TV-T08-0253

TH-T08-0253

Réder Tibor

 okl. építőmérnök
 okl. közlekedésépítőmérnök
 szakmérnök

Közlekedési szakág

Tervezői névjegyzék szám: Tkö-08-0133

Ügyvezető igazgató

Kalmár Ágnes, Szeredi Gábor

GYŐR, 2020.10.

Felelős tervezőink a Győr-Moson-Sopron Megyei Építész ill. Mérnök Kamarának tagjai

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A településfejlesztési koncepció az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény szerint a települési önkormányzat által határozattal elfogadott dokumentum, amely Gönyű község jövőbeni kialakítására vonatkozik.

A koncepció biztosítja

- a településfejlesztés összehangolt megvalósulását,
- megalapozza a település rendezését,
- rendszerbe foglalja a község közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket.

A koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszereknek van döntő szerepe.

Adatgyűjtés, helyzetfeltárás és helyzetelemzés

Tekintettel, hogy a község fejlesztései alapvetően az adottságokra épülnek, a tervkészítés széleskörű adat-és információgyűjtéssel kezdődött. A településsel összefüggő legfontosabb térbeli jellemzőket, ellátási, társadalmi, demográfiai, gazdasági adatokat, értékeket, a helyzetfeltáró dokumentáció tartalmazza.

Jövőkép:

Nagytávra és nagytávon túlmutatóan meghatározott, elérni kívánt jövőbeli célállapot átfogó és általános leírása, amely a célok kijelölésének alapvető irányát jelöli ki, és amelyben a kívánatos jövőbeni állapotot a koncepció helyzetelemzésében, értékelésében meghatározott sajátosságokra, a számba vett várható fejlődésfolyamatokra tekintettel, a társadalom elvárásainak, értékeinek figyelembevételével lehet megfogalmazni.

Alább megfogalmazott jövőkép átfogó jelleggel, Gönyű nagytávlatú fejlődésének irányait, jellemzőit összegzi.

Célrendszer:

Az adott térségre kijelölt elvárások és kívánatos változások, fejlődést kijelölő célok egymásra épülő rendszere, amely rögzíti a célok egymáshoz való hierarchikus viszonyát és egyéb kapcsolatait, összefüggéseit, és amelynek elemei az átfogó célok és részcélok. A terv a helyzetelemzés, értékelés alapján, a feltárt problémák és az értékek figyelembevételével megfogalmazza a hosszú távú (15 év) településfejlesztés főbb céljait.

Az átfogó cél a célrendszer hierarchiájának legfelső szintje, olyan általános és komplex hosszú távú célkitűzés, amely egyértelműen megjeleníti a jövőkép felé való kívánatos fejlődést, és amely – a térség adottságainak figyelembevételével – a közép-, illetve rövidtávú célok kijelölésének alapja. A terv tartalmazza a célokat, amelyek együttes és összehangolt elérése biztosítja az átfogó cél érvényesülését. Ezek az átfogó célnál kevésbé komplexek, csak egy, vagy néhány szakterületet ölelnek fel. A célok nevesítik a lehetséges beavatkozások területeit. A koncepció indoklást tartalmaz az egyes célokra vonatkozóan, előrevetíti azokat a feladatokat, további döntéseket, amelyeket egy-egy cél eléréséhez el kell végezni.

Feladatok és eszközök:

Az elérendő célok mellett kerülnek meghatározásra a célok elérését segítő feladatok és a megvalósítást szolgáló lehetséges eszközök.

A helyzetfeltáró munkarész összefoglaló megállapításai:

Gönyű község egy sokrétű adottsággal rendelkező település Magyarország egyik leggyorsabban fejlődő nagyvárosának szomszédságában.

Vizsgálataink alapján megállapítható, hogy Gönyű község legfontosabb értékeit földrajzi, településföldrajzi elhelyezkedése, nyugodt biztonságos lakókörnyezete jelenti. Mind természeti, mind épített környezete vonzó, minőségi életteret tud biztosítani az itt élők számára.

Gönyű egyedi stratégiai helyzetben van, a község vezetése az elmúlt években már megkezdett tudatos tevékenységgel olyan jövőképet tud a település lakossága és a betelepülni szándékozók elé tárni, amellyel tudnak azonosulni, aktív részesei tudnak lenni a jövő közösségének.

A demográfiai változásokra irányuló vizsgálati megállapításian közül a legfontosabb, hogy a vándorlási mérleg pozitív. A község fenntartható fejlődése, jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népességmegtartó képességének. A pozitív vándorlási különbözet tudatos, kontrollált és szabályozott megtartása és tudatos irányítása Gönyű számára a jövő fontos feladata.

A bevándorlást vonzó képesség fenntartása, távlatban optimálisnak tartott népességszám elérése akkor valósulhat meg, amennyiben az önkormányzat kedvező településpolitikát folytat: így az életminőséget befolyásoló tényezők részeként megfelelő telekkínálatot biztosít.

Az önkormányzat által támogatott és a rendezési tervben vizsgált lakóterületfejlesztési területekkel a település hosszú távon képes kielégíteni az igényeket. A telkek kialakításával, a telekkínálat bővítésével növelhető lesz a bevándorlás jelenlegi üteme, mellyel képes lesz a település népességszámának megtartására, illetve növelésére.

A település intézményrendszere megfelelő a mai lakosság kiszolgálására, illetve a tervezett fejlesztések megvalósításával a jövőbeni feladatait is korszerűen el tudja látni.

A község gazdasági szereplőinek vizsgálata alapján megállapítható, hogy magas a vállalkozások száma a környező településekhez képest. A vállalkozások befizetései a település működésének elengedhetetlen feltételét biztosítják, a település életében meghatározó szereppel rendelkeznek a fejlesztések tekintetében is. A jövő tekintetében elengedhetetlen, hogy a településen meglévő vállalkozások a jövőbeni tevékenységük tekintetében biztos háttérrel érezzék a település vezetése részéről.

A település Gazdasági Programja elsőséget ad a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, a Gönyűn élők komfortérzetét javító, identitásának, érzelmi azonosulásának kialakulását elősegítő programoknak. A Gazdasági Program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

A helyi kulturális értékek megőrzését a település vezetése mindig prioritásként kezelte.

Gönyű közigazgatási területén régészeti lelőhelyeket, a római limes vonalának szakaszait és műemlékeket is találhatunk. A lelőhelyek közül egyik sem áll fokozott vagy kiemelt védelem alatt.

A község infrastrukturális ellátottsága megfelelő, a község útjainak többsége szilárd burkolatú. Az ivóvízhálózat kiépült, a vezetékes gázellátottság magas arányú. Megoldott a szennyvízelvezetés és a szemétszállítás.

I. JÖVŐKÉP

A jövőkép az élhető település, a társadalom, a gazdaság, a kultúra és a települési környezet témaköröket felölelő csoportosításban került megfogalmazásra az alábbiak szerint:

A község lakói számára Gönyű élhető település marad, amely

- nyugodt, csendes, élhető lakókörnyezetet,
- rendezett településképet, karbantartott közterületeket,
- a lakosság képzettségének megfelelő munkahelyeket,
- egészséges környezetet,
- szociális-és közbiztonságot,
- az élet minden területén esélyegyenlőséget nyújt.

A jövőben a község társadalma legyen

- befogadó és nyitott,
- értékeit a látogatókkal szívesen megosztó,
- környezettudatos.

Gönyű gazdasága a jövőben

- rugalmas és alkalmazkodó legyen,
- a gazdasági szereplőket kedvező feltételek fogadják,
- fejlessze az erdőgazdálkodást,
- bővítse a szolgáltatások körét.

A település a jövőben is ápolja a kultúráját, hagyományait,

- ezáltal megőrizze sajátos identitását, építészeti és kultúrtörténeti értékeit,
- megvédje és továbbfejlessze értékes és egyedülálló természeti és épített környezetét, használja ki a turizmusban rejlő lehetőségeket,
- megerősítse térségi szerepkörét, turisztikai vonzerejét.

Gönyű jövőképében felvázolt célok csak a település következetes és kiegyensúlyozott fejlesztése révén válhatnak valóra.

A térbeliség szempontjából meghatározó a község lakóterületfejlesztési területeinek kijelölése, az egészséges környezet és a klímavédelem szempontjából kiemelkedően fontos zöld rendszere, valamint az épített örökség és az innovatív új fejlesztések harmonikus együttélése.

II. A KONCEPCIÓ CÉLRENDSZERE

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ CÉLRENDSZERE

Átfogó (hosszú távlatú) célok

Az átfogó célok általános és komplex hosszú távlatú célkitűzések, amelyek egyértelműen megjelenítik a jövőkép felé való fejlődés kívánatos irányát. Gönyű településfejlesztési koncepciója az integrált településfejlesztés és a fenntartható településfejlesztés elveit követve, kapcsolódva az európai települések előtt álló kihívások kezeléséhez és az Európa 2020 stratégia megvalósításának elemeihez, térségi, gazdasági társadalmi és környezeti kihívásokra ad választ. A társadalomnak hosszú távon szembe kell néznie a központi gondoskodás arányának általános csökkenésével, az egyéni és társadalmi felelősségvállalás növelésének szükségességével.

Egyre nagyobb kihívás a hatásait egyre jobban éreztető globális klímaváltozás. Az ehhez való alkalmazkodás, a káros következmények megelőzése a település gazdasági pozíciójának és az életminőség megőrzésének egyik fontos feltétele. A kihívások figyelembevételével megfogalmazott átfogó célok nem képeznek élesen elváló témaköröket. Azok Gönyű meglévő adottságaiból és értékeiből kiindulva, meghatározzák a település jövőjének fejlesztési irányait.

A koncepció átfogó céljai

Gönyű gazdasági szerepének megszilárdítása, a térségi együttműködés erősítése

A község a térségi pozíciók kihasználása révén maradjon a településhálózat erős tagja, melynek pozitív hatásai az itt élők boldogulását és gyarapodását is szolgálják.

Harmonikus, jó minőségű települési környezet fejlesztése

Az egészséges környezet fenntartása, az értékek megőrzése, a változatos területhasználat és a jól működő településszerkezet kialakítása a cél.

Innovatív gazdaság fejlesztése

Bővíteni kell a fejlesztési lehetőségeket. A feltételeket a térszerkezet-fejlesztés és a fenntarthatóság összhangjának biztosítása mellett kell létrehozni.

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok és a népesség megtartása

Cél a település népességszámának megtartása, bővítése megfelelő életkori összetétel mellett, az oktatáshoz, az egészségügyi-és egyéb szolgáltatásokhoz, a kultúrához való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása

Célok

A középtávú célok a jövőkép és az átfogó célok megvalósítását segítik.

Értelemszerűen nem a nagy távlatú jövőkép, vagy a hosszú távú fejlesztési irányok tekintetében van szükség gyakrabban módosításokra. A középtávú feladatok módosulnak hamarabb, újabb és újabb lépések válnak szükségessé, ezért a hosszú távú irányok megtartása mellett időről időre meg kell fogalmazni a koncepcióban a középtávon teljesítendő újabb célokat és a hozzájuk rendelhető feladatokat is. A helyzetelemzés feltárta azokat a fejlesztés szempontjából fontos összefüggéseket, amelyek alapján az átfogó célok nem különíthetők el élesen egymástól, ami azt jelenti, hogy a célok sem csoportosíthatók kizárólag egy-egy átfogó cél alá.

Az átfogó célok, célok, feladatok és eszközök kapcsolata

Átfogó cél: TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE	
Célok	Feladatok, eszközök
- kezdeményező településfejlesztés, a partnerség erősítése, a potenciálok kihasználása a kölcsönös érdekek figyelembevételével	- Gönyű térségi szerepkörének erősítése - a térségi fejlesztések összehangolása
	-térségi kapcsolatok elmélyítése -térségi beruházások összehangolása

Átfogó cél: HARMONIKUS, JÓ MINŐSÉGŰ TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	
Célok	Feladatok, eszközök
- kigyensúlyozott településszerkezet fejlesztése	-a települési funkciók arányos térbeli elosztása -a település indokolatlan terjeszkedésének megakadályozása: fejlesztéseknél a belső fekvésű és a barnamezős, újrahasz- nosítható területek preferálása a zöldmezős, külső területek helyett -összehangolt területhasználat -a különböző funkciók településszerkezetbe illő elhelyezése
- a településkarakter egyediségének megőrzése	-az épített értékek védelme -a természeti és tájképi értékek védelme -vonzó települési arculat kialakítása, a lakosság Gönyűhöz való kötődésének erősítése
- minőségi lakókörnyezet biztosítása	--nyugodt, csendes, élhető lakókörnyezetet biztosítása,

	<p>a település vonzerejének növelése</p> <ul style="list-style-type: none"> -rendezett településkép kialakítása, fenntartása -a település közterületeinek fejlesztése, a településkép javítása
- egészséges környezet	<ul style="list-style-type: none"> -a közhasználatú zöldfelületek mennyiségi és minőségi fejlesztése -a sportolási lehetőségek kínálatának és a sportolásra használható terek típusainak bővítése -biológiailag aktív felületek növelése -a zaj-és légszennyezés mérséklése -korszerű hulladékgyűjtés és talajvédelem
- a település minden egyes belterületi ingatlanja üzembiztos közműkapcsolatokkal rendelkezzen	<ul style="list-style-type: none"> -sérülékeny vízbázisok védelme -az összes keletkező szennyvíz megtisztítása
- a klímaváltozásokhoz alkalmazkodó vízgazdálkodási- és közműrendszer felállítása, valamint a CO2 kibocsátás csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> -vízfelhasználás csökkentése az egyéni vízgazdálkodás szorgalmazásával, csapadékvizek tudatos kezelésével -energiafelhasználás csökkentésére irányuló környezettudatos szemlélet erősítése -megújuló energiaforrások részarányának növelése a fosszilis energiahordozókkal szemben

Átfogó cél: INNOVATÍV GAZDASÁG FEJLESZTÉSE

Célok	Feladatok, eszközök
- a helyi gazdaság fejlesztése	-a meglévő, kialakított gazdasági területek értékesítése
- munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése	<ul style="list-style-type: none"> -kedvező feltételek teremtése a vállalkozók számára -közszolgáltatások fejlesztése révén munkahelyek teremtése a köztisztviselők és közalkalmazottak foglalkoztatásával -munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítése -együttműködés a munkaügyi hivatalokkal - a magasan képzett munkaerő megtartása olyan vállalkozások letelepedésének segítségével, melyek a magasan kvalifikált munkaerőt igénylik -vállalkozásra alkalmas területek feltárása, ezeknek a településrendezési terv alapján vállalkozási tevékenységre alkalmassá tétele.

- turisztika, mint gazdasági ágazat fejlesztése, különös tekintettel a Duna part gönyői szakaszának fejlesztésére	-turisztikai marketing fejlesztése, turisztikai imázs javítása
	-Gönyű egyedi jellegű attrakcióinak bővítése, egyedi rendezvények továbbfejlesztése
	-kulturális és turisztikai tevékenységek helyi és térségi szintű összehangolása, térségi és országos vonzerejű kulturális programok ösztönzése / ezek összefűzésével kulturális brand építése
	-Dunamente a természeti és kulturális örökséget kihasználni a településfejlesztés érdekében
	-szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatások minőségi fejlesztése
- magas minőségű, fenntartható, idegenforgalmi, szolgáltató és vendéglátó hálózat kifejlesztése	-az idegenforgalmat támogató infrastruktúra és környezet fejlesztése
- fenntartható önkormányzati gazdálkodás	-hatékony intézményi gazdálkodás
	-azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel illetve alacsonyabb kiadással számolhat és/vagy - melyek hosszú távon a népességszám emelkedését idézik elő, - melyek munkahelyet teremtenek
	-fejlesztés-centrikus vagyongazdálkodás

Átfogó cél: KIEGYENSÚLYOZOTT TÁRSADALOM

Célok	Feladatok, eszközök
- a lakosság létszámának megtartása, a lakosság számának fenntartható növelése	-a lakosságon belül a fiatalabb korosztályok letelepedésének, Gönyűn maradásának támogatása
- a humán szolgáltatások bővítése	-a szolgáltató rendszer felkészítése az idősök arányának növekedésére
	-magas színvonalú egészségügyi ellátórendszer kialakítása és fenntartása
	-hatékony oktatási, nevelési intézményrendszer fenntartása

- a szociális biztonság erősítése	-a civil társadalom, az egyházak bevonásával, illetve, a helyi, szomszédsági viszonyok hálójának erősítésével, az önkéntes mozgalmak támogatásával
- esélyegyenlőség az élet minden területén	-a szolgáltatások elérésének felmérése különös tekintettel a fiatal és idős korcsoportra
	-a kultúrához való hozzáférés támogatása
	-a sportolás támogatása
- a kulturális hagyományok megőrzése, fejlesztése	-a színvonalas művészeti rendezvények számának növelése, a kommunikáció és a népszerűsítés javítása

III. CÉLOK RÉSZLETES KIFEJTÉSE

III.1. TÉRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az idegenforgalom és a turizmus fellendítése érdekében együtt kell működni a megye és a régió településeivel, intézményeivel, szervezeteivel, Segíteni kell Gönyű adottságainak széleskörű megismertetését. A turisztika fejlesztésének munkahelyteremtő és népességmegtartó képessége is jelentős lehet település fejlődése szempontjából.

III.2. HARMONIKUS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE

A településkarakter megőrzése és fejlesztése

A községben a vonzó települési arculat kialakítása az építészeti örökség megőrzése és fejlesztése fontos cél. Fontos, hogy az új fejlesztések révén jó minőségű, vonzó környezet alakuljon ki a helyi épített örökség értékeinek megtartása mellett. Mindezek mellett biztosítani kell új építészeti stílusok, elképzelések és alkotások megvalósulásának a lehetőségét, hogy ezáltal új értékek szülessenek.

Feladatok, eszközök:

- virágos, rendezett köz- illetve magánterületek kialakítása
- az utak, járdák, csapadékvíz elvezetők korszerűsítése, felújítása,
- a temető rendezettségének biztosítása,
- játszótér fejlesztése,
- a járdák mellett, ahol erre lehetőség van, padok elhelyezése,
- a köztéri hulladéktárolók minél nagyobb számban való kihelyezése,

- az önkormányzati jelképek használata.

A helyi értékvédelem hatékonyságának növelése

Az épített örökség megőrzési rendszerének erősítése, fejlesztése, támogatása fontos feladat. A rehabilitáció, amely biztosítja a karakteres épületek fennmaradását, továbbra is fontos települési feladat.

Az új beépítésű területeken korszerű, innovatív, karakteres a gyökereit ismerő, azt vállaló és abból kinövekvő, de a mai kihívásokra pontos megoldásokat adó építészet megoldások alkalmazása.

Környezetkultúrára nevelés

A környezeti nevelés célja, hogy elősegítse minden korosztály környezettudatos szemléletének, magatartásának, életvitelének kialakítását. A környezeti nevelésnek fontos része, hogy kialakuljon a társadalmi felelősség és ezen belül a jó „köztulajdonosi” szemlélet az épített és természeti környezetünk iránt.

Közösségi részvétel erősítése

Védett értékek megismertetése, népszerűsítése. Az értékek egyedi tartalmú, formailag és anyaghasználatban egységes jelölési rendszer alkalmazása.

Ennek érdekében a közelmúltban – az országban egyedülálló módon- a helyi védett értékeket közterületről is jól láthatóan egyedi tűzzománc táblával jelölték meg.

III.3. GAZDASÁGFEJLESZTÉS

A település szempontjából a több nagy, meghatározó vállalat is működik a községben, melyek nagy számban biztosítanak munkát a falu és a környék lakosainak: Leier Hungaria Kft, Wuppermann Hungary Kft. Wiesbauer-Dunahús Kft, Mercanta Hungaria Kft., Euro-Clear Magyarország Kft., Uniper Hungary Energetikai Kft, Győr-Gönyű Kikötő Zrt.

Gönyű gazdasága szempontjából fontos ezek megléte és magtartása kedvező települési gazdaságpolitikával további termelő vállalkosok letelepedésének segítése.

A gazdaságfejlesztés részletes feladatainak meghatározása érdekében elkészült Gönyű község önkormányzatának gazdasági programja.

A gazdasági fejezet feladata, hogy tömören összefoglalja az önkormányzat fejlesztési céljait, feladatait és beavatkozásait, következetesen támaszkodva az elmúlt időszak legfontosabb prioritásaira, amelyek a következők:

- vállalkozásbarát gazdasági környezet és politika kialakítása,
- a települési környezet minőségének fejlesztése, településkép javítása,
- telekkínálat bővítése,
- intézményfejlesztések,
- turizmusfejlesztés,
- környezetvédelem.

A település az új lakóterületek kijelölésénél, a lakóterületek fejlesztéseket a természet és föld termőérték védelmének figyelembevételével, a település jövőjét nem korlátozó módon kívánja megvalósítani. A település célja a letelepedni szándékozók segítése.

Vállalkozásbarát gazdasági környezet és politika kialakítása, ezzel a költségvetési bevételek hosszútávú növelése a település alapvető érdeke. Kisebb termelő vállaltok letelepedésének ösztönzése, a helyi lakosság helyben történő munkavállalásának segítése a település lakóinak elégedettségét is növeli.

Turizmus

Gönyű legfőbb turisztikai célkitűzése, hogy település erősödő szerepkörrel kapcsolódjon be a belföldi és nemzetközi turizmusba. További cél, hogy a térségbe bármely turisztikai céllal, motivációval érkező hazai és nemzetközi látogatók számára váljon láthatóvá és vonzóvá a település.

Ennek érdekében a közelmúltban Gönyű község önkormányzata tanösvényt épített a Duna sétányon, melyen távcső, rovarhotelek, tájékoztató pontok kerültek elhelyezésre.

„Gönyű is érintett az ókori Római Birodalom magyarországi, a Duna mentén, 417 km hosszan elhúzódó határszakaszának UNESCO világörökségi nevezésében.

A Magyar Limes Szövetség az Országos Limes Kulturális Fejlesztési Konceptió Előterv elkészítése után, a tervezés folytatásaként 2016. júniusáig létrehozott egy szakértői anyagot, ami az egységesen megjelenített, Duna menti turizmus hatásait vizsgálja, feltárja az abban rejlő lehetőségeket, fejlesztési szükségleteket, valamint javaslatot tesz projektek generálására, kiemelt ún. zászlóshajó projektek beazonosítására.

Amennyiben a Duna-mente elnyeri a Világörökség címet, a térség a figyelem középpontjába kerül. Ez turisztikai fellendüléshez vezet, nő az idelátogató turisták száma, az itt töltött idő és a költség. Szükség van az erre történő felkészülésre, olyan fejlesztésekre, amik eredményeként a szolgáltatók nemzetközi színvonalon képesek kiszolgálni a turistákat. A vállalkozók szempontjából ez a lehetőség új piacot jelenthet, a lakosság részére új munkahelyek megjelenését hozhatja. A fejlesztések finanszírozásához várhatóan pályázati források is rendelkezésre állnak majd.” (Forrás: Gonyu.hu)

A turizmusfejlesztés eszközei:

- turisztikai marketing fejlesztése, turisztikai imázs javítása,
- kooperáció kialakítása a helyi és térségi turisztikai szolgáltatókkal, termékfejlesztés,
- kulturális és turisztikai tevékenységek helyi és térségi szintű összehangolása,
- szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatások minőségi fejlesztése,
- Gönyű egyedi jellegű attrakcióinak bővítése, egyedi rendezvények továbbfejlesztése, bővítése,
- turisztikai információs rendszer fejlesztése.

III.4. KIEGYENSÚLYOZOTT TÁRSADALOM

A népesség megtartása

A demográfusok előrejelzései szerint az ország népessége a jövőben összességében csökkenni fog, és a népesség kor szerinti összetétele is jelentős átalakuláson megy majd keresztül.

Gönyű vizsgálatokban megállapított vándorlási pozitívumát meg kell őrizni. A pozitív vándorlási különbözet tudatos, kontrollált és szabályozott megtartása és tudatos irányítása a jövő fontos kérdése.

Előrebecsléseink szerint a bevándorlás jelenlegi ütemével képes lesz a település népességszámának megtartására, illetve kismértékű növelésére.

A népesség megtartásának célja:

- a lakosságon belül a fiatalabb korosztályok arányának növelése.

A népesség megtartásának feladata:

- a fiatalabb, gyermekvállalás előtt álló, vagy gyermekeket nevelő korosztály letelepedésének, településen maradásának támogatása a lakhatási és szolgáltatási környezet igényeik szerinti átalakításával.

Célként kell kezelni a lakókörnyezet általános minőségének javítását, új lakóterületek kijelölését, illetve a választék bővítését. Magas színvonalú, jól megközelíthető lakókörnyezet kialakulása fontos szempont.

A humán szolgáltatások bővítése

Egy település vonzereje, népességmegtartó ereje szoros kapcsolatban áll a település által nyújtott szolgáltatások típusával, mennyiségével és minőségével. Ezek közé tartoznak a humán szolgáltatások, azok spektruma és fizikai elérhetősége.

A humán szolgáltatások bővítésére, illetve minőségének emelésére a népesség életkori összetételének változása miatt lehet szükség.

A demográfusok előrejelzése szerint Magyarországon, a 65 éven felüliek aránya a következő néhány évtizedben még gyorsabban fog növekedni: 2050-re a népesség megközelítőleg egyharmada 65 éves vagy idősebb lesz. Az idősödő társadalom feladatokat ró az ellátórendszerre. A humán szolgáltatások területén célként határozható meg a szolgáltató rendszer felkészítése az idősek arányának növekedésére.

A humán szolgáltatásokkal kapcsolatos feladatok:

- magas színvonalú egészségügyi ellátórendszer és hatékony oktatási, nevelési intézményrendszer kialakítása a fiatalabb generációk településen tartására,
- a népesség megtartásához, esetleg a népesség növeléséhez, a szolgáltatásokat e célok elérésére kell optimalizálni.

III.5. KÖRNYEZET, TÁJ, ZÖLDFELÜLET

A tájvédelemmel kapcsolatos feladatok, a tájkép védelmének alapelvei:

- a hagyományos tájhasználat megtartása,
- a gyepterületek (legelők, rétek) ne legyenek beépíthetők,
- új beépítésre szánt terület kijelölése csak a meglévő belterületekhez kapcsolódva, illetve a történelmi településszerkezethez igazodva az utcahálózat szerves folytatásaként legyen,
- a tájban megjelenő, a település sziluettjét megváltoztató bel- vagy külterületi magas építmények elhelyezését kerülni kell,
- törekedni kell a hagyományos táj- és településszerkezet, az értékes táji elemek megőrzésére,

- új beépítésre szánt terület csak oly módon és nagyságban jelölendő ki, hogy ne változtassa meg Gönyű kialakult történeti karakterét,

A tájvédelemmel kapcsolatos eszközök:

- a természeti-és épített értékek védettségének fenntartása, megerősítése, ennek kezeléséhez helyi előírások megalkotása,
- fejlesztések összehangolása a természetvédelem érdekeivel,
- tájrehabilitációs és tájképvédelmi intézkedések és feladatok elvégzése.

Települési zöldfelületek

A települési zöldfelületekkel, rekreációval kapcsolatos feladatok az egészséges környezet cél megvalósulását szolgálják. Cél a zöldterületek fenntarthatóságának biztosítása, a zöldfelületek nagyságának megőrzése és növelése az egészséges települési környezet érdekében. A rekreációs, sportolási lehetőségek minél szélesebb kínálatára és elérhetőségére kell törekedni az egészségesebb társadalom érdekében.

A települési zöldfelületekkel és rekreációval kapcsolatos feladatok:

- a közhasználatú zöldfelületek mennyiségi és minőségi fejlesztése, mely kapcsolódik a lakóterület fejlesztéshez, vonzóbb lakó környezet kialakításához,
- a sportolásra használható terek típusainak bővítése,
- biológiailag aktív felületek növelése

A települési zöldfelületekkel és rekreációval kapcsolatos eszközök:

- a rendezési tervben kiszabályozott, új zöldterületek és sportterületek létesítése az ellátatlan területeken, figyelembe véve az igényeket,
- meglévő községi terek, zöld- és sportterületek fejlesztése, településképi megjelenésük javítása,
- a zöldfelületek megfelelő fenntartási színvonalának biztosítása, törekedve a költséghatékony megoldásokra.
- biológiailag aktív felületek megőrzése, illetve létesítése, a zöldfelületi intenzitás növelése,

Egy település zöldfelületi ellátottságát a közösség által igénybe vehető zöldfelületek nagysága, illetve ezek térbeli elhelyezkedése határozza meg. A könnyű elérhetőség szempontjából köz-
kertek és játszóterek esetében 300 m, nagyobb parkoknál 500 m-es vonzáskörzettel javasolt számolni.

A felújítások során számolni kell az akadálymentes megoldásokkal. A zöldterületek fejlesztésénél figyelembe kell venni az új rekreációs igényeket is: extrém sportpályák, szabadtéri fitnesskert, készségfejlesztő akadálypályák stb. létesítésével. A sportolási területek fejlesztésekor a tömegsportok támogatására kell a hangsúlyt helyezni a minél szélesebb társadalmi elérhetőség érdekében.

A zöldfelületek kialakításánál mérlegelni kell azok fenntarthatóságát. Már a tervezés fázisában egyeztetni kell a jövőbeni kezelővel, gondolni kell a fenntartás pénzügyi forrásainak biztosítására. A fenntartás színvonalának meghatározásakor mindig figyelembe kell venni a használat intenzitását és annak változását.

Gönyű kedvező helyzetben van a biológiailag aktív felületek nagyságát tekintve. Külterülete bővelkedik erdőterületekben. Elsődleges feladat tehát ennek az adottságnak megőrzése, helyenként pedig az intenzitás fokozása.

A zöldterületi övezetbe sorolt, jelenleg zöldterületként (közpark, közkert) vagy egyéb, kondicionáló zöldterületként funkcionáló területek fennmaradását egyéb beépítésre nem szánt övezetbe való besorolással lehet biztosítani.

Környezetminőség fejlesztése

A környezetminőség fejlesztése szempontjából cél az egészséges környezet biztosítása.

A környezetminőség fejlesztésével kapcsolatos feladatok:

- korszerű hulladékgazdálkodás és talajvédelem,
- zaj-és légszennyezés mérséklése,

A környezetminőség fejlesztésével kapcsolatos eszközök:

- a keletkező hulladékmennyiség csökkentése,
- a potenciális szennyező források felszámolása,
- a kibocsátások csökkentése,

Összhangban Európai Bizottság által elfogadott stratégia1 célkitűzéseivel elsődleges feladat a hulladékok keletkezésének megelőzése. Ebben a szemléletben kell az ösztönzőerővel bíró hulladékdíjak mértékét meghatározni. A keletkező települési hulladék mennyisége leginkább a fogyasztói magatartástól függ, ezért a lakosság szemléletformálásában kell előrelépéseket tenni. Fel kell kutatni azokat a további eszközöket, melyekkel a gazdasági szereplőket a hulladékszegény technológiák alkalmazásában érdekeltté lehet tenni.

A keletkezett hulladékok minél nagyobb arányát kell visszavezetni a használatba: újrahasználat révén, vagy feldolgozás után hasznosítva, illetve más lehetőség hiányában, energetikában hasznosítva. Az a cél, hogy a hulladéklerakókba a lehető legkevesebb hulladék kerüljön.

Az új lakóterületeken a megnövekedett hulladék mennyiséghez igazodóan szükséges a hulladékkezelést fejleszteni. A szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztése érdekében a hulladékgyűjtő szigetek kialakítása lehet indokolt.